

Předmět: Podpora podnikání a jeho udržitelnost

Zahájení podnikatelské činnosti

Ing. Zuzana Vaculčíková, Ph.D.

ADAPT UTB: Adaptabilní, Digitální, Agilní, Progresivní,
Transformace UTB ve Zlíně, reg. č.
NPO_UTB_MSMT-16585/2022

Studijní program: Management udržitelného rozvoje

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

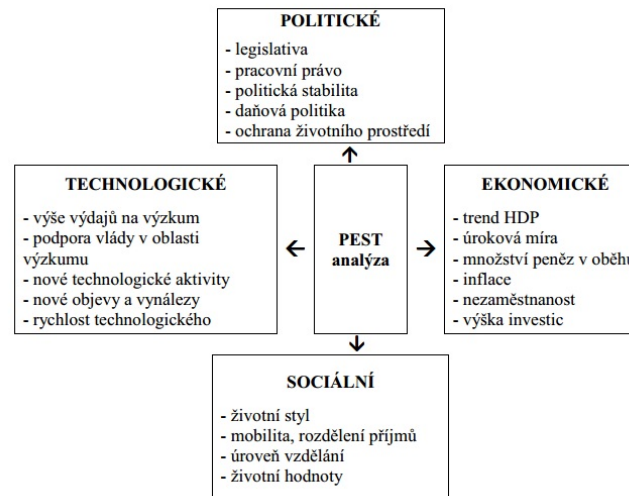
Cíl předmětu

Cílem předmětu je vybavit studenty znalostmi o podnikání a jeho podpoře. Firmy jsou významným zdrojem inovací a pokroku. Podpora podnikání z veřejných prostředků je však velmi diskutabilní záležitostí. Každý stát má svůj vlastní systém na podporu a rozvoj podnikání, zejména malého a středního podnikání. V druhé polovině předmětu je studentům nabídnut pohled na problematiku souvztáženosti mezi ekonomickými a sociálními faktory, vycházející ze samé podstaty podnikání a rolí, kterou podnikání ve společnosti hraje. Následně je cílem tohoto předmětu také posílit povědomí o nezbytnosti sociálních aspektů podnikání.

1.1 Podnikatelské prostředí

Dle Global Entrepreneurship Monitor existují 3 hlavní složky podnikatelského prostředí (Kelley, Kew, 2004):

- Faktor nabídky (finance, pracovní síla, podpůrné služby, infrastruktura)
- Faktor poptávky
- Faktor institucionálního prostředí (vládní politiky, regulační rámce, daňové systémy)

Obrázek 1 PEST analýza (Šuleř, Košťan, Bělohlávek, 2006)

1.1 Postup při zakládání vybraných právních forem podnikání v České republice

- Počet osob potřebných k založení
- Administrativní náročnost založení
- Míra právní regulace činnosti
- Zastupování podnikatelského subjektu navenek
- Ručení podnikatele za závazky vzniklé podnikatelskou činností
- Obor činnosti
- Míra vlastní angažovanosti a odpovědnosti
- Míra zdanění vytvořeného zisku
- Povinný audit účetní závěrky a požadavky na vedení účetnictví
- Povinnost zveřejňování údajů účetní závěrky
- Flexibilita právní formy a obtížnost případné transformace na jinou právní formu

1.2 Postup při zakládání podniku jednotlivce - FO

FO mohou v ČR podnikat dle:

- podmínek Živnostenského zákona
- podmínek Zákona o zemědělství
- zvláštních předpisů (Zákon o auditorech, daňovém poradenství aj.)

Zahájení podnikání je relativně jednoduché; vhodná forma i pro ty, kteří v podnikatelské činnosti nespátřují hlavní zdroj příjmů.

Výhody podniku jednotlivce:

- minimum formálně-právních povinností
- velmi nízké správní výlohy nutné pro založení
- podnikat lze začít ihned po ohlášení (kromě koncesovaných živností)
- není vyžadován počáteční kapitál

1.2 Postup při zakládání podniku jednotlivce - FO

Živnost může provozovat fyzická nebo právnická osoba, splní-li podmínky stanovené živnostenským zákonem.

Všeobecné podmínky:

dosažení věku 18 let,

svéprávnost,

bezúhonnost,

předložení dokladu o tom, že fyzická osoba nemá vůči územním finančním orgánům státu daňové nedoplatky (pokud už někdy podnikal)

U právnické osoby musí tyto požadavky splňovat odpovědný zástupce.

Zvláštní podmínky:

odborná nebo jiná způsobilost vyžadovaná živnostenským zákonem.

vyučení v oboru

praxe – většinou 1-5 let

Nutnost doložit doklady (Živnostenský zákon, 1991)

1.2 Postup při zakládání podniku jednotlivce - FO

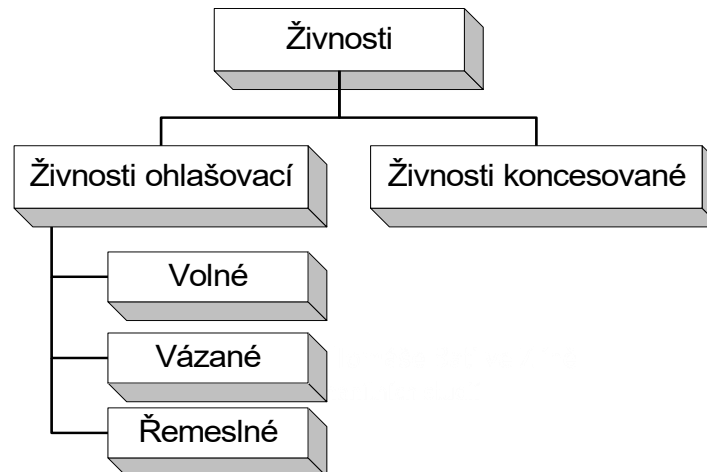
1. podle druhu činnosti

obchodní,

výrobní,

živnosti poskytující služby.

2. Podle vzniku práva k provozování živnosti

1.2 Postup při zakládání podniku jednotlivce - FO

Vydání živnostenského oprávnění

- založení ohlašovací/koncesované živnosti se provádí na ŽÚ v následujících krocích:

- a) ohlášení živnosti, resp. žádost o koncesi
- b) výpis z Rejstříku trestů podnikatele, popř. jeho odpovědného zástupce
- c) prohlášení odpovědného zástupce, že souhlasí s ustanovením do funkce
- d) výpis z OR, je-li v něm FO zapsána
- e) předložení dokladu o tom, že FO nemá na území ČR daňové nedoplatky
- f) předložení dokladu o tom, že FO nemá nedoplatky na platbách pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- g) doklad o vlastnickém nebo jiném právu k objektům a prostorám, pokud se liší od místa bydliště
- h) doklad o zaplacení správního poplatku

1.2 Postup při zakládání podniku jednotlivce - FO

Živnostenské oprávnění vzniká u ohlašovacích živností dnem ohlášení (ŽÚ je povinen provést zápis do Živnostenského rejstříku do 5 dnů od ohlášení a podnikateli vydat výpis ze ŽR), u koncesovaných živností dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese (ŽÚ má na projednání žádosti 30 dnů a v případě souhlasu provede zápis do ŽR do 5 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese a podnikateli vydá výpis ze ŽR)

Činnosti po založení živnosti

- Přihlášení k registraci u místně příslušného správce daně (do 30 dnů od získání živnostenského oprávnění)
- Přihlášení podnikatele a zaměstnanců u místně příslušné správy sociálního zabezpečení (do 8 dnů)
- Přihlášení podnikatele a zaměstnanců u zvolené zdravotní pojišťovny (do 8 dnů)
- Podat přihlášku k povinnému úrazovému pojištění za zaměstnance (alespoň za 1)

1.3 Úloha 1

Určete, zda uvedené činnosti mají charakter živnosti, případně také o jaký druh živnosti se jedná:

- a) Kosmetické služby
- b) Lékařské služby
- c) Fotografické služby
- d) Provozování sázkové kanceláře
- e) Výroba piva
- f) Provozování e-shopu
- g) Zemědělská činnost
- h) Provozování autoškoly
- ch) Výroba elektrické energie

1.4. Postup při zakládání PO

Za právnické osoby považujeme:

1.
2.
3.

Upraveno v NOZ – zachovává dvoufázový princip založení a vzniku PO. PO lze ustavit (založit) zakladatelským právním jednáním, zákonem, rozhodnutím orgánu veřejné moci, případně jiným způsobem, který stanoví jiný právní předpis.

Zakladatelské právní jednání musí být učiněno v písemné formě a obsahovat alespoň:

- a) název PO
- b) sídlo PO
- c) předmět činnosti
- d) označení statutárního orgánu a jak se vytváří
- e) první členy statutárního orgánu

pokud je více zakladatelů má formu **společenské smlouvy nebo přijetí stanov**

pokud je jeden zakladatel má formu **zakladatelské listiny** (s výjimkou a. s.)

1.4. Postup při zakládání PO

Podle vlastnictví lze korporace členit na:

- Veřejné (kraje, obce, spolky)
- Soukromé (družstva, obchodní společnosti)

Obchodní společnosti dále členíme na:

- Osobní
- Veřejná obchodní společnost (v.o.s.)
- Komanditní společnost (k.s.)
- neomezené ručení, v případě komanditní společnosti se to týká pouze komplementáře.
- Zakládány s min. 2 společníky
- Společníci jsou zpravidla jednatelé, tzn. statutárními zástupci
- Zvláštní způsob rozdělování zisku a nižší zdanění

1.4. Postup při zakládání PO

Obchodní společnosti dále členíme na:

- Kapitálové
- Společnost s ručením omezeným (s.r.o.)
- Akciová společnost (a.s.)

Základní charakteristiky:

- Omezené ručení nebo žádné ručení
- Může je založit pouze 1 osoba
- Je vyžadován kapitálový vklad (společnosti s nenulovým základním kapitálem),
- Společníci nejsou vždy statutárními zástupci (jednatelé),
- Zisk podléhá vždy korporátní dani

1.4 Postup při zakládání PO

	Veřejná obchodní společno st	Komanditní společnost	Společnost s ručením omezeným	Akciová společnost
min./max. počet společníků				
ručení společníků za závazky společnosti				
základní kapitál				
Vkladová povinnost				
statutární orgán				
další orgány				
Rozdělování zisku				

Zdroje literatury

Kelley, D. J., & Kew, J. (2004). GEM 2004 Executive Report. Babson College and London Business School.

Šuleř, O., Kořtan, P. a Frantiřek Bělohlávek. (2006). Management. Computer press. ISBN 9788025103968.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (nový občanský zákoník)

Zákon 90/2012 Sb., zákon o obchodních korporacích

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Podnikání a podnikatelské prostředí

Ing. Zuzana Vaculčíková, Ph.D.

ADAPT UTB: Adaptabilní, Digitální, Agilní,
Progresivní, Transformace UTB ve Zlíně, reg. č.
NPO_UTB_MSMT-16585/2022

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

2.1 Globalizace a její důsledky pro podnikání

V procesu globalizace hrají významnou roli transnacionální společnosti (Transnational Corporations – TNCs).

Z přítomnosti TNCs v hostitelské zemi se předpokládá zvýšení ekonomického růstu, není to však ani podmínka ani záruka. (pozitivní dopad)

TNCs jednají ve svém vlastním zájmu, nikoli v zájmu státu a způsobují vznik tzv. duální ekonomiky (nadmárodní společnost je napojena svými dodavateli a odběrateli na své struktury v zahraničí a nerozvíjí tak dodavatelsko-odběratelské vztahy v hostitelské zemi). (negativní dopad)

Problém rozdílných nákladů na pracovní sílu mezi zeměmi. (Zadražilová a kol., 2011)

Pořadí	TNC	Mateřská země	Odvětví
	Wal-Mart Stores	USA	maloobchod
	State Grid	Čína	energetika
	China National Petroleum	Čína	ropa
	Sinopec Group	Čína	ropa
	Royal Dutch Shell	Nizozemí	ropa
	Amazon	USA	služby a obchod
	Volkswagen	Německo	automobily
	Toyota Motor	Japonsko	automobily
	Saudi Aramco	Saudská Arábie	energetika
	BP	Velká Británie	ropa

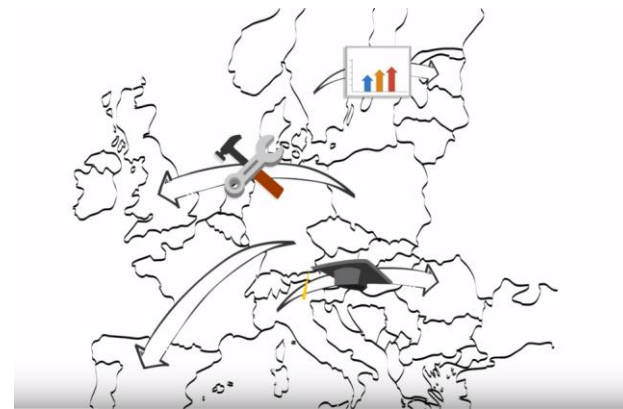
Tabulka 1: Žebříček TNCs podle tržeb (Fortune Global, aktuální data)

2.2 Obecná pravidla podnikání v EU

Česká republika je jako členská země EU nevyhnutelně z hlediska globalizačních vlivů spojena s podnikatelským prostředím EU.

Small Business Act pro Evropu (SBA) – dokument předložený v červnu 2008 Evropskou komisí obsahující kombinaci legislativních opatření, politických závazků a konkrétních praktických kroků stěžejních pro růst MSP, zlepšení jejich přístupu na trhy a k financím. Jde o soubor **10 zásad** pro přípravu a provádění politik jak na úrovni EU, tak i na vnitrostátní úrovni.

Cíl SBA – zjednodušení přístupu MSP na vnitřní trh EU i na trhy třetích zemí, přístupu ke kapitálu, inovacím a ekoinovacím a snížení administrativní zátěže.

2.2 Obecná pravidla podnikání v EU

Zásady SBA:

1. vytvořit prostředí, ve kterém budou podnikatelé a rodinné podniky moci vzkvétat a podnikání bude odměňováno;
2. zajistit, aby čestní podnikatelé, kteří čelili úpadku, dostali rychle druhou šanci;
3. navrhnout pravidla v duchu zásady „Zelenou malým a středním podnikům“;
4. přimět státní správy, aby reagovaly na potřeby malých a středních podniků;
5. přizpůsobit nástroje veřejné politiky potřebám malých a středních podniků: usnadnit účast malých a středních podniků na veřejných zakázkách a lépe využívat možnosti státní podpory pro malé a střední podniky;
6. usnadnit přístup malých a středních podniků k financování a rozvinout právní a podnikatelské prostředí podporující včasné úhrady v obchodních transakcích;
7. pomoci malým a středním podnikům více těžit z příležitostí, které nabízí jednotný trh EU;
8. podporovat zvyšování kvalifikace v malých a středních podnicích a všechny formy inovací;
9. umožnit malým a středním podnikům, aby výzvy ochrany životního prostředí přeměnily na příležitosti;
10. povzbuzovat a podporovat malé a střední podniky při využívání výhod růstu trhů.

2.2 Obecná pravidla podnikání v EU

SBA:

- 100 000 malých a středních podniků využilo finančních nástrojů rámcového programu pro konkurenceschopnost a inovace a díky tomu vzniklo více než 100 000 pracovních míst.
- Na základě směrnice o opožděných platbách musí nyní veřejné orgány platit svým dodavatelům do 30 dnů, což zlepšuje peněžní tok podniků.
- Ve většině členských států EU výrazně klesla doba a náklady potřebné k založení společnosti, takže se průměr EU pro společnost s ručením omezeným snížil z 12 dnů a 485 EUR v roce 2007 na 7 dní a 399 EUR v roce 2010.
- Zjednodušené postupy online a příležitosti k předkládání společných nabídek usnadnily malým a středním podnikům účast na veřejných zakázkách.
- Nové centrum EU pro malé a střední podniky v Číně pomáhá těmto podnikům vstoupit na čínský trh.

2.3 Vnitřní trh EU a jeho principy

Vnitřní trh EU - prostor tvořený územím všech členských států EU. (Smlouva o fungování EU)

- vznikl v roce 1993
- jeden z pilířů EU důležitý pro ekonomický růst a zaměstnanost v EU
- podporuje mobilitu, konkurenceschopnost a inovace.

Dle Vojíka (2010) je jednotný evropský trh *prostor, kde jsou zrušeny všechny překážky volného pohybu zboží, osob, služeb a kapitálu a kde je zaručena svoboda usazování se za účelem podnikání.*

2.3 Vnitřní trh EU a jeho principy

Základní principy EU

1. Volný pohyb osob – umožňuje vznik nových pracovních míst, která mohou snáz obsadit zájemci z různých států EU

- zahrnuje právo pracovníků na pohyb a pobyt, právo na vstup a pobyt rodinných příslušníků, právo pracovat v jiném členském státě a právo na to, aby s nimi bylo zacházeno stejně jako s příslušníky daného členského státu.

2. Volný pohyb zboží - základní předpoklad pro fungování vnitřního trhu EU

- **cíl:** umožnit a prosadit zvyšování obchodu mezi členskými státy EU

- odstraněny tarifní překážky a zaveden společný celní sazebník vůči nečlenským státům **celní unie** (Evropský parlament, 2017)

- problém **kvalitativních omezení** (rozdílné kvalitativní požadavky na některé zboží v jednotlivých členských státech EU)řešení **→ harmonizace nebo cesta vzájemného uznávání**

2.3 Vnitřní trh EU a jeho principy

Základní principy EU

Harmonizace – členské státy se dohodnou na jednotném kompromisním znění požadavků pro jednotlivé zboží a tyto společné požadavky pak platí ve všech členských státech EU

Princip vzájemného uznávání – použije se u výrobků, které nejsou v EU harmonizovány. Princip stanoví, že je-li dané zboží dobré pro spotřebitele jednoho členského státu, je dobré i pro spotřebitele ze států ostatních

3. Svoboda usazování a volný pohyb služeb

- zaručují mobilitu podniků a pracovníků v rámci EU
- jde o poskytování služeb přes hranice ze strany podnikatele, který není usazený ve státě, ve kterém služby poskytuje
- taková nabídka by měla být pouze příležitostná

2.3 Vnitřní trh EU a jeho principy

Základní principy EU

4. Volný pohyb kapitálu – svoboda s nejširší působností, protože se vztahuje i na třetí země
- Maastrichtská smlouva zrušila jakékoliv omezení pohybu kapitálu a plateb jak mezi členskými státy, tak se třetími zeměmi

2.4 Jak začít podnikat v EU

„Občané EU mají právo:

- založit si svůj vlastní podnik (či působit jako živnostník) v kterékoli zemi EU (nebo na Islandu, v Norsku a Lichtenštejnsku)
- zřídit ke stávajícímu podniku se sídlem v jedné zemi EU pobočku či dceřinou společnost v jiné členské zemi unie.“ (Evropská unie, 2018)

2.5 Jak začít podnikat v EU

- „založení podniku nesmí trvat déle než 3 pracovní dny a nemělo by stát více než 100 eur
- veškeré související formality by měly probíhat u jediného správního orgánu
- veškeré registrační formality by mělo jít vyřídit online
- zápis podniku do obchodního rejstříku jiné země EU by měl také probíhat online (prostřednictvím kontaktních míst v členských státech)“ (Evropská unie, 2018)
- Seznam kontaktních míst: https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/services-directive/in-practice/contact_cs
- [Shrňte informace k Startup Europe, Startup Europe Partnership a Portál Invest EU na tomto odkazu: https://europa.eu/youreurope/business/running-business/start-ups/starting-business/index_cs.htm](https://europa.eu/youreurope/business/running-business/start-ups/starting-business/index_cs.htm)

2.5 Společnosti s přeshraniční účastí

Jde o společnosti a družstva založené podle českého práva, avšak recipující právní normy EU závazné pro ČR. Jedná se o:

- Evropské hospodářské zájmové sdružení (EHZS) – PO založená smlouvou o sdružení. Vzniká dnem zápisu do příslušného rejstříku ve státě, kde má sídlo
- Evropská akciová společnost (Societas Europaea – SE) – v pořadí druhá z nadnárodních forem upravených normami komunitárního práva přímo aplikovatelnými na území jednotlivých členských států EU. Jde o PO, jejíž základní kapitál je rozvržen do akcií a výše ZK musí být nejméně 120 000 EUR.
- Evropská družstevní společnost (SCE) – nejmladší z nadnárodních forem, označovaná také jako *evropské družstvo*. Od SE a EHZS se družstva odlišují zejména zásadami svého fungování a činnostmi, k nimž patří zejména zásada přednostního postavení jednotlivce nebo zásada jeden člověk – jeden hlas. (Padrnos, 2013)

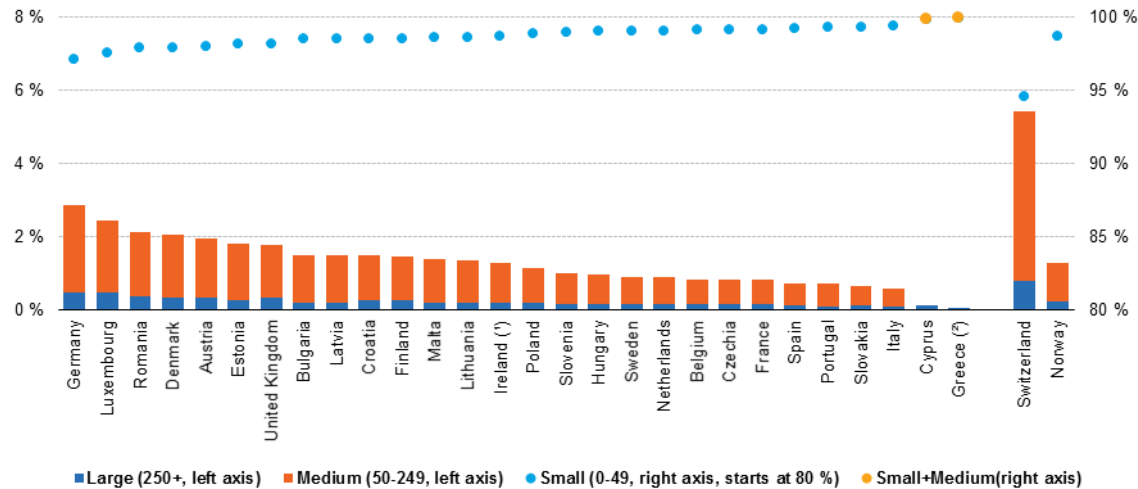

2.5 Jak začít podnikat v EU

Jak - zřízení:	Kdo	Požadavky
Fúze	a.s.	Min. 2 podniky z různých zemí EU
Holdingová společnost	a.s. a s.r.o.	Min. 2 podniky z různých zemí EU nebo společnost, která měla dceřinou společnost nebo pobočku v jiné zemi EU po dobu nejméně 2 let
Evropské dceřiné společnosti	Obchodní společnosti, podniky nebo jiné PO	Min. 2 podniky z různých zemí EU nebo PO, která měla dceřiný podnik nebo pobočku v jiné zemi EU po dobu nejméně 2 let
Změna právní formy	a.s.	Společnost, která měla dceřinou společnost v jiné zemi EU po dobu nejméně 2 let

Tabulka 2: Čtyři možnosti založení evropské společnosti (Evropská unie, 2018)

2.6 Podniky EU dle velikosti

Graf 1 Rozdělení podniků EU dle velikosti (Eurostat, 2018)

2.7 Podniky EU dle velikosti a zaměstnanost

- SME představovali 40-60% zaměstnanost z celkové zaměstnanosti v Evropské unii za rok 2015.
- Např. v Itálii byla tato zaměstnanost 66%, ve Velké Británii naopak pouze 38%.
- V Řecku tvoří SME téměř 100% všech podniků a zaměstnanost v nich se pohybuje kolem 86% z celkové řecké zaměstnanosti.
- Naopak, Velká Británie s 98% podílem malých podniků v nich zaměstnává pouze 38% lidí. (Eurostat, 2018)

2.8 Index snadnosti podnikání (Ease of Doing Business Index)

Obrázek 1 Součásti měření indexu snadnosti podnikání (World Bank, 2019)

2.8 Index snadnosti podnikání (Ease of Doing Business Index)

- Na prvním místě v seznamu indexu snadnosti podnikání vede Nový Zéland, následuje Singapur, Hong Kong, Dánsko a Korea.
- Další viz <http://www.doingbusiness.org/en/data/doing-business-score>

2.8 Index snadnosti podnikání (Ease of Doing Business Index)

Stát	Příčka
Dánsko	
Norsko	
Velká Británie	
Švédsko	
Litva	
Slovensko	
Finsko	
Česká republika	
Irsko	
Německo	

Tabulka 5 Top 10 indexu snadnosti podnikání v zemích Evropské unie (World Bank, 2020)

2.8 Index snadnosti podnikání (Ease of Doing Business Index)

- Podnikatel z Ugandy stráví přibližně měsíc založením nového podniku a musí realizovat 13 aktivit, aby si novou společnost založil. Dále ho čeká dalších 18 aktivit a pochůzky po různých úřadech a čekání další 4 měsíce na získání stavebního povolení.
- Naproti tomu dánský podnikatel stráví registrací svého nového podniku 3,5 dne a všechny nezbytné právní podklady ke stavbě skladu budou trvat necelé dva měsíce.
- Rozdíly v regulaci podnikání a mnohé další mohou vést k ovlivnění počtu nově začínajících podniků a také mají vliv na celkovou zaměstnanost a ekonomický vývoj země.
- Proto je v Dánsku registrovaných průměrně 8 nových podniků na 1 000 pracujících obyvatel ročně, kdežto v Ugandě je to méně než jeden nově registrovaný podnik na 1 00 pracujících obyvatel ročně. (World Bank, 2019)

2.9 Úloha 1

Charakterizujte podnikání a podmínky pro vstup do podnikání v těchto zemích EU:

- Řecko
- Španělsko
- Francie
- Portugalsko
- Lucembursko
- Finsko
- Rakousko
- Německo
- Belgie

2.10 Úloha 2

- Předpokládejme, že jste občanem České republiky, který uvažuje o zahájení podnikání v některé ze zemí EU.
- Zobecněte práva, která máte jako občan členské země EU v případě, že budete chtít začít v EU podnikat.
- I přes existenci rozdílných podmínek v jednotlivých zemích by měla být dodržována určitá pravidla při založení podnikání v jednotlivých zemích EU. Která pravidla to jsou?

2.11 Úloha 3

Předpokládejme, že pan Asanský (38 let, ženatý, 2 děti – 9 a 5 let, středoškolské vzdělání s maturitou na OA v Brně) vlastní v České republice živnostenské oprávnění na obchodování s dámským koženým zbožím (kabelky, boty, pásky aj.). Tuto činnost provozuje již 5 let a dosahuje dobrých ekonomických výsledků.

V současné době uvažuje o tom, že by své podnikání rozšířil za hranice České republiky, konkrétně na Slovensko.

Úkoly:

1. Určete, o jakou živnost, kterou p. Asanský provozuje v České republice, se jedná.
 - Jaké podmínky musel p. Asanský splnit k získání živnostenského oprávnění? Který legislativní předpis tyto podmínky a typ živnosti v ČR upravuje?
2. Vysvětlete, jaké má p. Asanský obecně možnosti, jak na Slovensku podnikat.
3. Zhodnoťte výhody a nevýhody jednotlivých možností (viz ad 2)) z pohledu p. Asanského.

2.12 Podnikání zahraničních osob na území České republiky

Zahraniční osoba v ČR

- PO se sídlem mimo území ČR nebo FO s bydlištěm mimo území ČR (pro FO tedy není rozhodující státní příslušnost). (NOZ)

Hlavní zásady podnikání zahraničních osob

- zahraniční osoby mohou na území ČR podnikat za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako osoby české
- právní osobnost (a pro FO též svéprávnost) se řídí právním řádem státu, v němž má osoba obvyklý pobyt a v případě PO sídlo. Právní osobnost PO se řídí právním řádem státu, podle něhož vznikla
- zahraniční osoba může podnikání v ČR zahájit teprve dnem zápisu její osoby (s výjimkou např. FO, které jsou státními občany členského státu EU, jiného státu tvořícího Evropský hospodářský prostor nebo Švýcarské konfederace a rodinných příslušníků jmenovaných osob, pokud mají oprávnění pobývat v ČR)

2.12 Podnikání zahraničních osob na území České republiky

Formy podnikání zahraničních osob v ČR

1. *Podnikání podle Živnostenského zákona*

- i zahraniční osoby musí splňovat všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti
- všeobecné podmínky: plná svéprávnost a bezúhonnost (zahraniční osoba dokládá výpisem z evidence trestů vydaným příslušným orgánem státu, kterého je občanem či státu jejího posledního pobytu, a u zahr. osob z „třetích“ zemí výpisem z evidence trestů vydaným orgánem státu, jehož je občanem)
- zvláštní podmínky: prokazuje PO prostřednictvím svého odpovědného zástupce, kterým je vedoucí organizační složky závodu na území ČR (Živnostenský zákon)

2.12 Podnikání zahraničních osob na území České republiky

Formy podnikání zahraničních osob v ČR

2. *Podnikání bez založení PO*

3. *Majetková účast zahraničních osob v české PO (s. r. o. a a. s.)*

- chápeme jako *investici* – zahraniční osoba sama svým jménem vnáší vklad do české osoby a svými dalšími rozhodnutími spolupůsobí nebo, je-li sama, plně působí ke vzniku a chodu nového subjektu
- zahraniční osoby mohou nabývat i 100 % podíl v českých PO
- právní osobnost PO a její způsobilost se řídí právním řádem státu, podle něhož vznikla
- pokud by zahraniční osoba *zakládala v ČR novou PO*, musí tak učinit podle *českého práva*, přičemž strany mají možnost zvolit si právo, jímž se bude jejich závazkový vztah řídit (Zákon o mezinárodním právu soukromém)

2.12 Podnikání zahraničních osob na území České republiky

Formy podnikání zahraničních osob v ČR

4. Pobočka závodu v ČR

5. Přemístění sídla zahraniční osoby do ČR

Zdroje literatury

Vojík, V. (2010). Specifika podnikání malých a středních podniků v tuzemsku a zahraničí. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR.

Evropská unie. (2022). Jak začít podnikat. Dostupné z:
https://europa.eu/youreurope/business/running-business/start-ups/starting-business/index_cs.htm

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)

Zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém

Padrnos, J. (2013). *Vhled do právní úpravy českého obchodního práva. Základy podnikání fyzických a právnických osob, 1. díl.* Ostrava: KEY Publishing.

World Bank. (2019). Ease of doing business rank. Dostupné z:
<https://data.worldbank.org/indicator/IC.BUS.EASE.XQ>

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Podpora podnikání

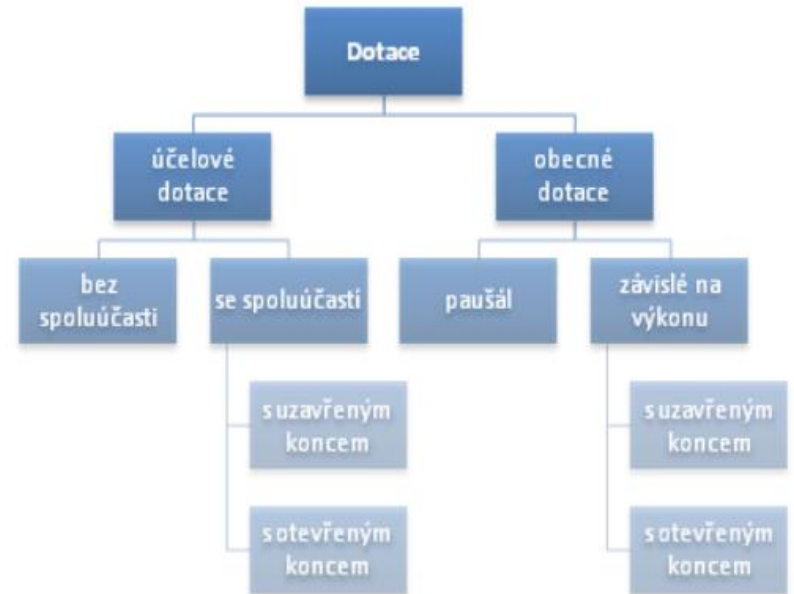
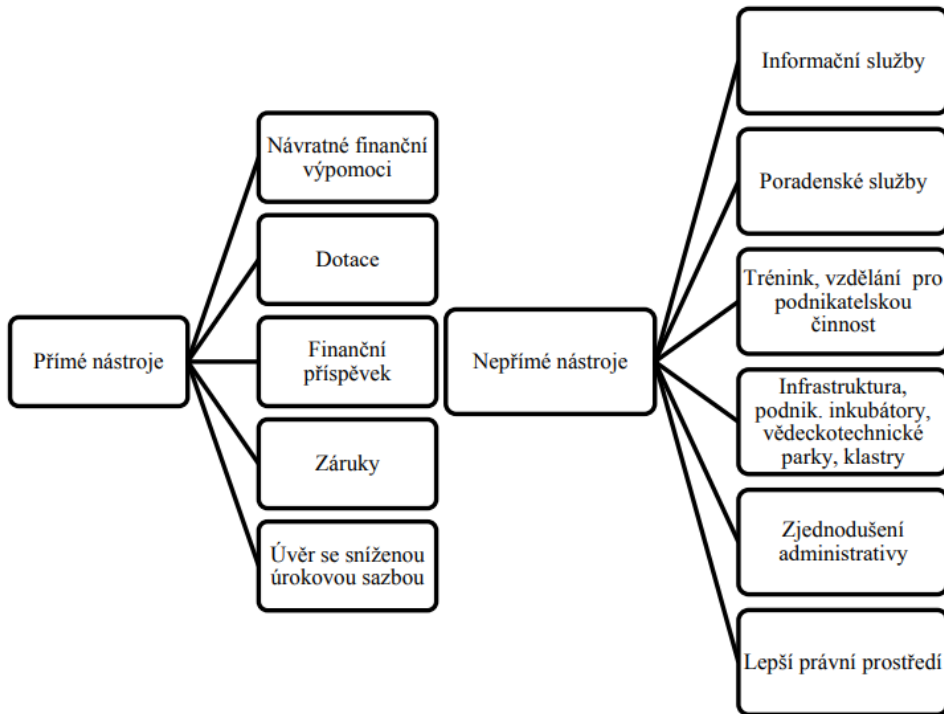
Ing. Zuzana Vaculčíková, Ph.D.

ADAPT UTB: Adaptabilní, Digitální, Agilní,
Progresivní, Transformace UTB ve Zlíně, reg. č.
NPO_UTB_MSMT-16585/2022

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

3.1 Přímé a nepřímé nástroje podpory podnikání

3.2 Přímá a nepřímá podpora

Přímá podpora

- granty nebo dotace pro výzkum a vývoj (např. Evropský fond pro regionální rozvoj poskytuje dotace na inovace, výzkum a rozvoj pro malé a střední podniky. (Evropská komise, 2019)
- Poskytování zvýhodněných úvěrů nebo finančních půjček, např. Czech-Moravian Guarantee and Development Bank poskytuje úvěry pro malé a střední podniky s nízkými úrokovými sazbami. (Czech-Moravian Guarantee and Development Bank, 2023)
- Subvence nebo dotace pro investice a rozvoj podnikání, např. CzechInvest poskytuje dotace pro investice a rozvoj podnikání v České republice. (CzechInvest, 2023)

Účelová dotace – poskytována bez specifického účelu nebo podmínek. Svobodné rozhodnutí jak tyto fin. prostředky budou použity,

Obecné dotace – za účelem financování konkrétních projektů nebo aktivit. Obvykle přísně nastavené podmínky, fin. Prostředky použity pouze na specifický účel a v souladu s podmínkami poskytnutí dotace.

3.2 Přímá a nepřímá podpora

Nepřímá podpora

- Daňové úlevy a slevy pro podniky, např. v USA jsou malé a střední podniky oprávněny k daňovým úlevám na nákupy výrobního vybavení a technologií. (Internal Revenue Service, 2023)
- Dostupnost infrastruktury, jako jsou silnice, letiště a telekomunikační sítě, např. Jižní Korea vybudovala rychlou internetovou infrastrukturu, která pomohla podpořit vznik nových technologických společností. (BBC News, 2023)
- Snížení byrokratických překážek a zjednodušení administrativních postupů pro podnikání, např. Estonsko zavedlo digitální státní správu, která umožňuje snadnou a rychlou registraci a správu podniků. (World Economic Forum, 2023)
- Poradenské, informační služby, vzdělání, inkubátory, vědeckotechnické parky apod.

3.3 Podpory podnikání v ČR

1. **Podnikatelský inkubátor** – poskytuje podporu v různých oblastech, jako jsou financování, mentoring, poradenství, sdílené kancelářské prostory, vývoj produktů a služeb a další oblasti. Inkubátory jsou zpravidla financovány vládou, místními orgány nebo univerzitami. Hledání strategických partnerů. Myšlenka je zde rozvíjena. (Brown, 2014)
Výhody: např. nižší nájemné, výhodné provozní služby, pomoc při vyhledávání fin. zdrojů.

Vědeckotechnický park – zaměření spíše na rozvinutější (inovačně zaměřené firmy), které jsou zde na omezenou dobu.

3.3 Podpory podnikání v ČR

2. **Podnikatelský akcelérátor** – poskytuje finanční podporu a další zdroje pro start-upy, aby urychlila růst a rozvoj nových podniků. Akcelérátory obvykle poskytují krátkodobou intenzivní podporu, jako jsou mentoring, školení a sdílené kancelářské prostory. (Brown, 2014)

Firma již existuje a řeší další rozvoj!

Např. Czech Accelerator, AI Startup Incubator, StartUp Yard

Například průzkum provedený organizací Startup Genome v roce 2020 ukázal, že 12,6% startupů, které úspěšně dokončily alespoň jedno kolo financování, absolvovaly program akcelérátoru. Tento průzkum také ukázal, že 5,5% startupů absolvovalo program inkubátoru. (Startup Genome, 2020)

3.3 Podpory podnikání v ČR

Rozdíl mezi inkubátorem a akcelerátorem (Brown, 2014)

Délka programu: Inkubátory – podpora na delší dobu než akcelerátor. Inkubátory se zaměřují na podporu nových podniků na jejich začátku a poskytují podporu po dobu několika let. Na druhé straně akcelerátory poskytují krátkodobou intenzivní podporu v období několika měsíců.

Typ podpory: inkubátory poskytují celkovou podporu, zatímco akcelerátory se zaměřují na konkrétní oblasti podnikání, jako jsou financování, marketing a vývoj produktů.

Financování: Inkubátory jsou obvykle financovány vládou, místními orgány nebo univerzitami, zatímco akcelerátory jsou často financovány soukromými investory nebo společnostmi s vlastním kapitálem.

3.3 Podpory podnikání v ČR

3. **Crowdfunding** – motivace pro účast v crowdfundingových kampaních (Gerber, Hui a Kuo, 2012)
- a) Osobní vášeň nebo zájem o projekt
 - b) Víra v sociální nebo environmentální dopad projektu
 - c) Potenciál finančního zisku z investice
 - d) Touha být součástí komunity nebo hnutí
 - e) Přitažlivost jedinečné nebo exkluzivní odměny nabízené tvůrcem projektu

3.3 Podpory podnikání v ČR

3. Crowdfunding – největší projekty v ČR:

Dámé jídlo – v roce 2016 na platformě Hithit, kde si vydělali více než 1,3 milionu korun

Notino – 2016, Hithit, 13 milionů korun

Rohlík – 2016, Hithit, 10 milionů korun

BeWooden - BeWooden vyrábí ručně vyrobené doplňky jako jsou kravaty, kapesníky a kabelky z přírodních materiálů jako je dřevo a kůže. V roce 2015 uspořádali úspěšnou kampaň na platformě Kickstarteru, kde si vydělali více než 20 tisíc dolarů.

3.3 Podpory podnikání v ČR

3. Soutěže

Můj první milion, Nápad roku, Nastartujte se, Rozjezdy roku.

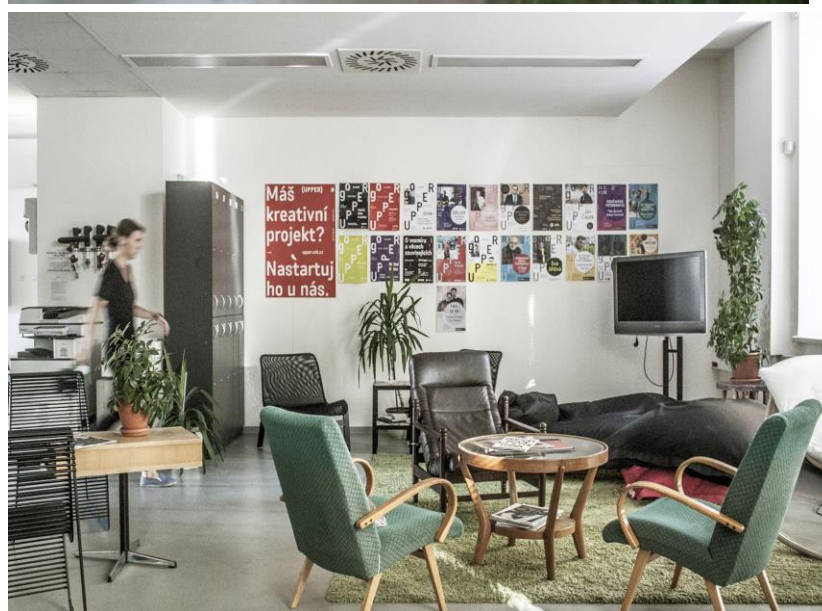
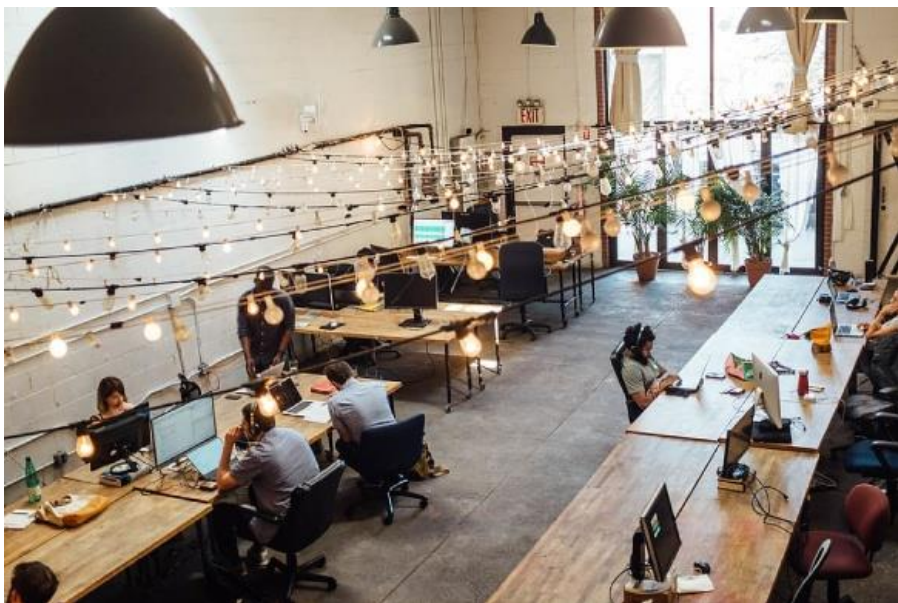
Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Zdroje literatury

BBC News. (2023). South Korea's speedy internet fuels startup boom. [online] Dostupné z:

<https://www.bbc.com/news/business-57171178>

BROWN, David. Venture Capital and Private Equity: A Casebook. 5. vydání. New York: Wiley, 2014. ISBN 978-1118729953.

Czech-Moravian Guarantee and Development Bank. (2023). Úvěry pro malé a střední podniky. [online] Dostupné z:

<https://www.cmzrb.cz/cs/pro-podnikatele/uvery/pro-male-a-stredni-podniky>

CzechInvest. (2023). Dotace pro investice a rozvoj podnikání. [online] Dostupné z:

<https://www.czechinvest.org/cs/Zakladni-informace-o-dotacich-1>

Evropská komise. (2019). Podpora výzkumu a inovací. [online] Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/funding/research-and-innovation-support_cs

Gerber, E., Hui, J. S. C., a Kuo, P.-Y. (2012). Crowdfunding: Why People Are Motivated to Post and Fund Projects on Crowdfunding Platforms. In Proceedings of the International Conference on Information Systems (ICIS) (p. 9). Association for Information Systems. Dostupné z: <https://aisel.aisnet.org/icis2012/proceedings/Platforms/9/>

GROS, Daniel a kol. Dotace a granty. 1. vydání. Praha: ASPI, 2005. ISBN 80-7357-213-3.

Internal Revenue Service. (2023). Daňové úlevy pro malé a střední podniky. [online] Dostupné z:

<https://www.irs.gov/businesses/small-businesses-self-employed/small-business-and-self-employed-tax-center>

Zdroje literatury

Startup Genome. Global Startup Ecosystem Report 2020. [online]. [cit. 2022-04-27]. Dostupné z:
<https://startupgenome.com/report/gser2020>

World Economic Forum. (2023). Digitální státní správa v Estonsku. [online] Dostupné z:
<https://www.weforum.org/agenda/2018/03/this-is-what-a-digital-government-looks-like-in-estonia/>

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Podnikání a udržitelnost

Ing. Zuzana Vaculčíková, Ph.D.

ADAPT UTB: Adaptabilní, Digitální, Agilní,
Progresivní, Transformace UTB ve Zlíně, reg. č.
NPO_UTB_MSMT-16585/2022

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

4.1 Historie a vývoj TUR

milník 1972 – První zpráva Římského klubu – není možný nekonečný růst – možnosti vytvoření podmínek trvale udržitelné envir. a ekon. stability. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2012)

1987 – OSN, Brundlandská komise definuje název TUR umožňuje splnit potřeby současné generace bez narušení a oslabení jakéhokoliv prvku a její setrvačnost pro budoucí generace. (The World Commission on Environment and Development, 1987).

1992 – Agenda 21

2001 – první strategie TUR. První část řeší obecné klíčové cíle a politiku trvale udržitelných trendů. Druhá část řeší nové politické přístupy v oblasti hospodářské, sociální a environmentální

4.2 Cíle TUR

4.3 Typy pilířů TUR

Dle Ministerstva pro místní rozvoj (2012) je možno rozlišit 3 koncepty pojetí udržitelného rozvoje:

- „1. koncept – zajistí potřeby současných generací, aniž by bylo ohroženo splnění potřeb generací příštích a aniž by se to dělo na úkor jiných národů.“
2. koncept – udržitelný rozvoj je založen na rovnováze tří pilířů – ekonomického, sociálního a environmentálního. Udržitelnost je chápána jako vyváženost vývoje mezi těmito pilíři, tzn. mezi vývojem ekonomiky, životní úrovní obyvatel a zátěží životního prostředí. Cílem je, aby se vývoj v některém pilíři nevyvíjel na úkor ostatních.
3. koncept – udržitelný rozvoj vychází z ekonomických principů, resp. z potenciálu kapitálových aktiv. Uvažuje se o kapitálu lidském, sociálním, přírodním, produkčním a finančním. Pokud úhrnný kapitál dlouhodobě roste, vývoj se pokládá za udržitelný.“

4.3 Ekonomický pilíř

- Hospodářský výsledek a růst bez narušení přírodních a sociálních složek
- Měří se finanční zdraví podniku a dopad podnikání na zájmové skupiny a společnost
- Hledání cesty, jak dosáhnout ekonomického růstu

- Např. HDP – vyčíslení ekonomické prosperity bez rozlišení činnosti přispívající k blahobytu i činnosti

4.3 Environmentální pilíř

- Spotřeba energetické náročnosti, vody, emisí a odpadového hospodářství tak, aby prosperovala podniky a současně ochránila životní prostředí

Splněny tři podmínky:

- intenzita využívání obnovitelných zdrojů nepřesahuje rychlost jejich regenerace,
- intenzita využívání neobnovitelných zdrojů nepřesahuje rychlost, s níž jsou vyvíjeny jejich trvale udržitelné obnovitelné náhrady,
- intenzita znečišťování nepřesahuje asimilační kapacitu životního prostředí (Daly, 1991; Ústav územního rozvoje, 2006).

4.3 Sociální pilíř

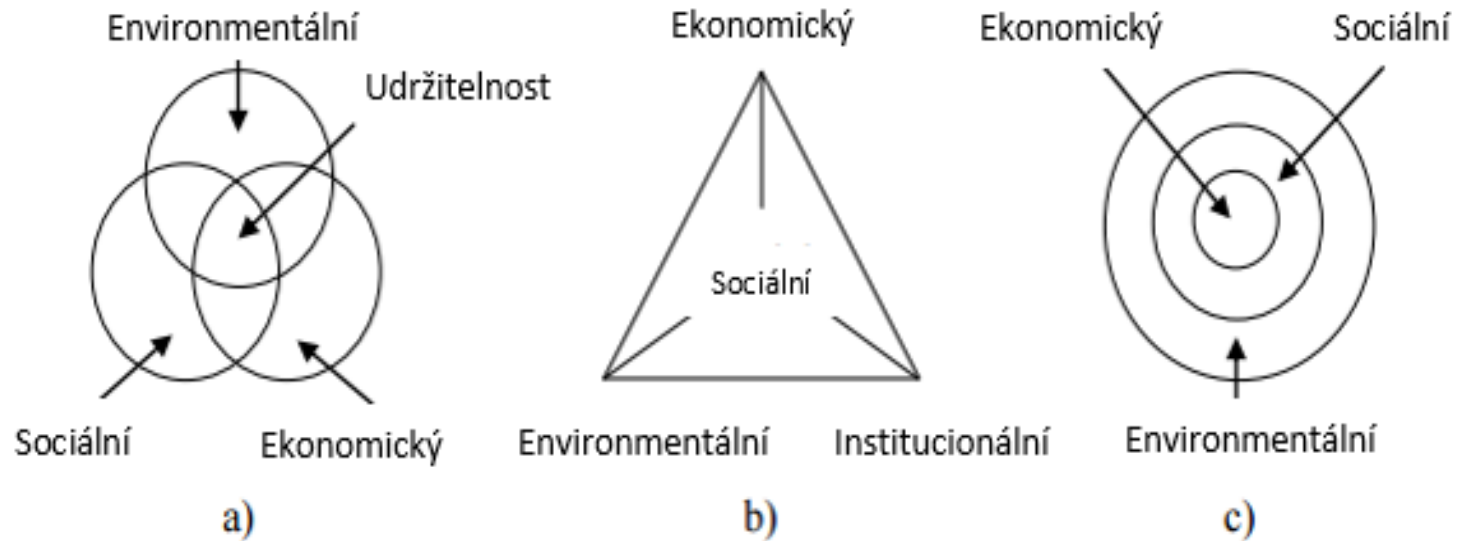
- Sociální kritéria jako zaměstnání, vzdělání, zdraví a bezpečnost by měly být zavedeny tak, aby prosperovaly podniku a jeho účastníkům. (Brockett a Rezaee, 2012)

Index lidského rozvoje, tři dílčí indikátory:

- předpokládaná délka života při narození,
- přístup ke vzdělání (podíl gramotných v dospělé populaci a průměrná doba školního vzdělávání),
- hrubý produkt na obyvatele. (Ústav územního rozvoje, 2006)

4.3 Typy pilířů TUR

4.4 Nástroje udržitelného podnikání

Dle Evropské komise (2017):

- EU ekoznačka
- EMAS – Eco-Management and Audit Scheme
- GPP – Green Public Procurement
- PEF-OEF – Product Environmental Footprint and Organisation Environmental Footprint
- ETV – Environmental Technology Verification

4.5 Příklady dobré praxe

- 20% - tolik by firmy ušetřily na energiích, kdyby po skončení pracovní doby vypínali světla a PC obrazovky monitorů a kdyby využívali naplno denní světlo
- 7 000 £ - tolik by průměrný SME ušetřil, kdyby zefektivnil využití energie
- 40% - procento firem, které nehledali výhodnější nabídku energií od deregulace trhem
- 4% - průměrné procento energií pocházející z obnovitelných zdrojů dodavatelů Velké Británie
- 80% - o tolik klesly náklady výrobců větrné energie
- 300 tun – množství oxidu uhličitého, které vydává průměrná kancelář bez klimatizace (Startups, 2017)

4.5 Příklady dobré praxe

Adidas Sustainability Initiative - <https://report.adidas-group.com/2021/en/at-a-glance/2021-stories/our-sustainability-initiatives.html>

Coca-Cola Sustainability report - <https://www.coca-colacompany.com/content/dam/journey/us/en/reports/coca-cola-business-environmental-social-governance-report-2021.pdf>

Danone report - <https://www.danone.com/investor-relations/sustainability/reports-and-data.html>

IKEA Sustainability report - <https://about.ikea.com/en/sustainability/sustainability-report-highlights>

Nestlé Sustainability report - <https://www.nestle.com/sites/default/files/2022-03/creating-shared-value-sustainability-report-2021-en.pdf>

Tesla Impact report - https://www.tesla.com/ns_videos/2022-tesla-impact-report-highlights.pdf

ÚKOL:

1. Vyberte z následujících zpráv udržitelnosti min. 5 zajímavých faktů o tom, jak daná společnost přispívá k udržitelnosti.
2. Vytvořte ze strategií, které projdete v jednotlivých odvětvích, příběhy tzv. dobré praxe, pro daný obor či ostatní příbuzné organizace.

Zdroje literatury

Daly, H. (1991). *Steady-State Economics*. Washington D. C.: Island Press.

Evropská komise. (2017). *The Circular Economy tools and instruments*. Dostupné z:
http://ec.europa.eu/environment/green-growth/tools-instruments/index_en.htm

Evropská unie. (2013). *European Tourism Indicator System TOOLKIT for Sustainable Destinations*. DG Enterprise and Industry, 66.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. (2012). *Základní pojetí konceptu udržitelného rozvoje*. Dostupné z:
<http://www.mmr.cz/cs/Microsites/PSUR/Uvodni-informace-o-udrzitelnem-rozvoji/Zakladni-pojeti-konceptu-udrzitelneho-rozvoje>

Startups. (2017). *Why make your business go green?* <https://startups.co.uk/green-gadgets-what-are-the-options/>

United Nations Sustainable Development. (1992). *United Nations Conference on Environment and Development: Agenda 21*. Dostupné z: <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/Agenda21.pdf>